

ເມວດິນເບຕກາຄໄຕ້ຕອນລ່າງ ມູ່ແກ້ປັບປຸງຫາດີນ-ຝຶ່ນໂຄຮງສ້າງພື້ນຖານໃໝ່ເກຍຕຽກ

ในเบต้าภาคใต้พื้นที่ลุ่มน้ำโขงเป็นที่สูง โดยพื้นที่ 2 ใน 3 จะเป็นภูเขา ทำให้พื้นที่ร่วนเชิงเขาหรือที่ลุ่มน้ำค่อนข้างน้อย การทำการเกษตรจึงมีความจำเป็นดังปัจจัยพื้นที่ที่มีอยู่ให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างเต็มประสิทธิภาพสูงสุด

นายปรีชา พอยท์ปาน ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดิน เขต 12 กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า จากการสำรวจพื้นที่ในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนล่าง ประกอบด้วย จังหวัดตรัง พัทลุง ศรีสะเกษ ยะลา บีบู๊ดานี และนราธิวาส พบร่วมมีเดินปืนยุทธาที่ ส่งผลกระทบต่อการทำการเกษตร เมื่อออกเป็นเดินปืนยุทธาที่ได้แก่เดินปืนยั่ง ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 500,000 ไร่ ซึ่งเดินปืนยันเป็นปืนหาใหญ่ เพราะคนเป็นครดรุณแรง ทำให้มีสารที่เป็นพิษต่อพืช ขาดอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืชถูกครอง ทำให้พืชไม่สามารถสร้างผลผลิตได้ หากปลูกพืชลงไปจะให้ผลผลิตต่ำมาก ไม่คุ้นค่ากับการลงทุนที่เกษตรกรควรจะได้รับ ส่วนเดินนินทีชี้ (เดินพู) มีเนื้อที่ประมาณเกือบ 200,000 ไร่ ดินเค็ม เป็นเดินเค็มชายทะเล มีเนื้อที่ประมาณ 550,000 ไร่ ดินราย เนื้อที่ 507,000 ไร่ ดินดัน มีเนื้อที่ประมาณ 1,440,000 ไร่ และเดินในพื้นที่ลาดชัน ซึ่งเป็นเดินที่มีความลาดชันสูงกว่า 35% ทำให้น้ำที่เกิดธรรมชาติก่อการสูญเสียหัวดินได้ร้ายแรง ขาดแคลนน้ำและเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม มีเนื้อที่ประมาณ 6,058,000 ไร่

การแก้ไขปัญหาดินก็จะมีลักษณะแตกต่างกันไป โดยเฉพาะการแก้ปัญหาดินเบรี้ยว ซึ่งนั้นเป็นความโชคดีของพื้นที่ภาคใต้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริ ให้ทรงการแก้ลังดินเพื่อแก้ปัญหาดินเบรี้ยวได้เป็นต้นแบบ ที่สูงยิ่งคือการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ และมีการขยายผลความสำเร็จในภูเก็ตกรรробศูนย์ ตลอดจนพื้นที่ที่มีปัญหาเท่านี้เดียวกัน สำหรับแนวทางการรับประทานที่

ดินเปรี้ยวจัดนั้น กรมพัฒนาที่ดินจะส่งเสริมให้เกษตรกรใช้กินปุ๋ยฟุ่นในการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อลดความเป็นกรดดิน ซึ่งกรรมได้มีโครงการปรับปรุงพื้นที่นาว่างเพื่อปลูกข้าว และโครงการปรับปรุงพื้นที่นาว่างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นต้นแบบในการปรับปรุงบำรุงดินให้แก่เกษตรกรให้เห็นว่าพื้นที่ดินที่มีปัจจัยทางเคมีและทางกายภาพที่ไม่เหมาะสมต่อการปลูกข้าว สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมต่อการปลูกข้าวได้

ปรีชา โพธิ์ปาน

ที่ควร ดังนั้น วิธีแก้ไขคือ การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ปลูกหญ้าฝายเป็นแนววางทางลาดเดเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน แต่ดาวเป็นการปรับปรุงปัญหาดินคืม มีวิธีการดังนี้ ใช้น้ำล้างเกลือหรือความเค็มออกจากดิน ใช้สารปรับปรุงดิน ได้แก่ โภชนาการและกลบดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดินด้วยการปลูกพืชป่า

สุด และส่งเสริมให้เกนกรปรึกษาพืชท่านเก็บ เป็นดัน
ทั้งนี้ กรรมพัฒนาที่ดินมีแนวทางการปรับปรุงบำรุงดิน
ปัญหาทุกประแบบ ซึ่งการดำเนินการดองค์ความรู้ดังๆ เหล่านี้ไม่
เพียงแต่ส่งเข้าห้องเรียนเท่านั้น แต่ก็สามารถนำไปใช้ในการรักษาทรัพยากรดูแลด้วย
กำลังเจ้าหน้าที่ที่มีจำกัดจึงต้องอาศัยการสร้างเครือข่ายหมู่บ้านดิน^๑
ที่เราสอนทุกเรื่องเกี่ยวกับดินดังต่อไปนี้ การปรับปรุงดินฟื้นฟู
ดิน ทำป้ายหมก น้ำหมกชีวภาพ การใช้ประโยชน์อย่างแฝง เพื่อ
ให้หมอดินเหล่านี้นำไปทำในพืชที่ของคนเดียวกันที่จะนำไปอยู่ด้วย
ขยายผลในพื้นที่เพื่อนบ้าน ปัจจุบันมีหมอดินอาสาที่อยู่ในพื้นที่
ของสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 12 ประมาณ 5,000 คน นับว่า
กลุ่มคนเหล่านี้เป็นตัวแทนของกรรมพัฒนาที่ดิน ที่สามารถช่วย
ให้คำแนะนำเกนกรปรึกษาในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม การพัฒนาที่ดินบังมีศาสตร์ต่างๆ ที่ดือศึกษาเรียนรู้ เนื่องจากแต่ละพื้นที่มีปัญหาแตกต่างกันออกไม่ การแก้ปัญหานี้ไม่มีเมืองนัน ดังนั้น กรมพัฒนาฯ คิดใหม่จึงได้มีโครงการเพาะพัฒนาที่ดิน เพื่อไปทุกกรุงหัวดัดเดือพื้นที่ตามคุณภาพดีต่างๆ ทำเป็นเขตพัฒนาที่ดินมีพื้นที่ดำเนินการขนาดใหญ่ เพื่อนำกิจกรรมต่างๆ ของกรม ห้องแม่เห้าไปทำในพื้นที่ เป็นแบบอย่างให้เกียรติรกรเรียนมาศึกษาดูงาน ในว่าจะเป็นเรื่องการอนุรักษ์ดินและน้ำ การทำแนวคันดิน การปลูกหญ้าแฟก หรือบ่อตักตะกอนดิน เพื่อลดการชะล้างพังลายของดิน หรือการปลูกพืชป้องกันดิน เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้ดิน แก่ดิน การผลิตปุ๋ยอินทรีคุณภาพสูงเพื่อทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมี แม้กระทั่งการปลูกพืชตามความเหมาะสมของสภาพดินก็มีเป็นตัวอย่างให้เกียรติรกรเรียนรู้

นายปรีชาภักดิ์เพิ่มเดิมว่า กรมพัฒนาที่ดินมีภารกิจที่สำคัญคือการปรับปรุงดินซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานของการทำการเกษตร ให้ดินมีศักยภาพมีมาตรฐานทางการพัฒนาที่จะรองรับการปลูกผักชีวนิดนั้น ๆ เมื่อจ้างมาทำการจัดการที่ดีก็จะส่งผลให้ผักที่ปลูกได้ผลิตเพิ่มขึ้น เกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่ระหนักรถึงความสำคัญในการเตรียมพื้นที่เพื่อปลูกผักชีวนิดนั้น แต่ไปบุ่มทุ่มที่ผลิตซึ่งเป็นปลายทาง จึงมักประสบปัญหาด้านทุน การผลิตดีสูง ดังนั้น อย่างไรก็ตาม ให้เกษตรกรได้ใช้เรื่องการบริหารปัจจัยดิน โดยสามารถขอข้อมูลได้จากสถานีพัฒนาที่ดินทุกแห่งหรือที่หมู่บ้านอาสาไกล์บ้านท่าน

